

Beleidsplan 2008 – 2013

Inhoudsopgave

pagina

1. Inleiding	
3	
2. Vereniging van Zeeuwse Musea	
3	
2.1. Informatie over de Vereniging van Zeeuwse Musea	
2.2. Doelstelling	
3. Taken van de vereniging	4
3.1. Belangenbehartiging	
3.2. Samenwerking	
3.3. Kwaliteitszorg	
4. Beleidsvoornemens 2008-2013	4
4.1. Algemeen	
4.2. Samenwerking en kwaliteitsverbetering	
4.3. Werkgroep Collectieve Activiteiten	
4.4. Werkgroep Promotie en communicatie	
4.4.1. Folder	
4.4.2. Website	
4.4.3. Collectieve promotie	5
4.5. Werkgroep Beleid	
5. Lidmaatschap	6
5.1. Definitie	
5.2. Toetsingscriteria	
5.3. Soorten lidmaatschap	
5.4. Toelatingsprocedure	7
5.5. Uittredingsprocedure	
6. Organisatie	7
6.1. Bestuur	
6.1.1. Samenstelling	
6.1.2. Regiovertegenwoordigers	
6.1.3. Delegatie en mandaat	8
6.1.4. Taakverdeling	
6.1.5. Adviseurs	
6.2. Werkgroepen	
6.3. Communicatie	
6.3.1. Interne communicatie	
6.3.2. Externe communicatie	
7. Het museumconsulentschap	9
8. Uitvoering/ actiepunten voor de beleidsperiode 2008 - 2013	10

1. Inleiding

Voor u ligt het Beleidsplan 2008 – 2013 van de Vereniging van Zeeuwse Musea. Het betreft in eerste instantie een actualisering van het beleidsplan uit 1991 en latere amendementen. Deze actualisering is ingegeven doordat het beleidsplan op een aantal punten vernieuwd moest worden, maar ook vanwege recente ingrijpende ontwikkelingen in het Zeeuwse museumbestel zoals vormen van intensievere onderlinge samenwerking tussen museale instellingen en een zich wijzigende verhouding tussen musea, overheden en andere maatschappelijke groeperingen. Hierop inspelend wil dit beleidsplan daadwerkelijk een leidraad zijn voor de komende vijf jaren.

2. Vereniging van Zeeuwse Musea

2.1. Informatie over de Vereniging van Zeeuwse Musea

Na de tweede wereldoorlog ontstond in Nederland een toenemende behoefte aan brede museale samenwerkingsverbanden. In Zeeland werd de eerste poging in deze richting in 1963 ondernomen. Vertegenwoordigers van enkele Zeeuwse musea kwamen in dat jaar bijeen, om zich te beraden over het doel van een Zeeuwse museumfederatie. Men dacht aan gemeenschappelijke activiteiten, als reizende tentoonstellingen en een centrale registratie van museumobjecten. Om dit te kunnen realiseren richtte men zich tot de provincie met een subsidieverzoek van fl. 25.000,-. Dit verzoek werd niet gehonoreerd en daarmee stierf de nog prille museumfederatie een vroege dood.

Het nut van een museumfederatie stond echter buiten kijf en op 20 oktober 1970 werd een tweede poging gedaan, met de oprichting van de Vereniging “Federatie van Zeeuwse musea en oudheidkamers”. De vereniging kende in haar beginjaren acht (museum)leden. Als doel had deze organisatie “de behartiging van de belangen der musea en oudheidkamers in Zeeland”. Men trachtte tevens ook andere instellingen, die “de belangen voorstonden van de Zeeuwse geschied-, oudheid-, en heemkunde, alsmede van de Zeeuwse roerende en onroerende monumenten van geschiedenis, natuur en kunst” bijeen te brengen. Een ruime omschrijving, die in een statutenwijziging van 1991 werd teruggebracht tot de musea en oudheidkamers zelf.

Mede op aandringen van de Federatie kwam in 1986 het museumconsulentschap tot stand, later uitgebreid tot het bureau Provinciaal Museumconsulent.

Door de oprichting van de Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland en het opgaan van het bureau Provinciaal Museumconsulent hierin, heeft de vereniging zich beraden over haar bestaansrecht. Besloten werd de vereniging zelfstandig te laten doorgaan met een grotere nadruk op haar onafhankelijkheid en het belangen behartigen.

De vereniging ziet zichzelf nu als één van de medebepalende spelers in het vormgeven van het Zeeuws museumbestel.

De veranderingen van de afgelopen jaren zijn mede ingegeven door de bredere inbedding van de musea in de samenleving.

Voor een duidelijkere uitstraling en om begripsverwarring te voorkomen is in 1991 besloten de naam van de vereniging te wijzigen in de ‘Vereniging van Zeeuwse Musea’.

Om ook kwetsbare aangesloten en nieuwe leden in hun ontwikkeling te kunnen ondersteunen werd besloten om het begrip ‘museum’ niet te stringent te hanteren.

2.2. Doelstelling

De Vereniging van Zeeuwse Musea heeft als doel het behartigen van de gezamenlijke belangen van de aangesloten musea, het bevorderen van de samenwerking tussen de aangesloten musea en het verhogen van de kwaliteit van de leden.

3. Taken van de Vereniging

3.1. Belangenbehartiging

De Vereniging van Zeeuwse Musea

- a) vertegenwoordigt de aangesloten musea in Zeeland naar de provinciale overheid en andere brancheorganisaties
- b) behartigt de belangen van de aangesloten leden in zijn geheel of van de leden afzonderlijk.

3.2. Samenwerking

De Vereniging van Zeeuwse Musea bevordert samenwerking tussen de aangesloten musea door

- a) bijeenkomsten
- b) gezamenlijke publiciteit
- c) onderlinge informatie uitwisseling

3.3. Kwaliteitsverbetering

De Vereniging van Zeeuwse Musea beoogt de kwaliteit van de aangesloten leden te behouden en waar mogelijk te verhogen.

Inbegrepen in het lidmaatschap is een abonnement op het landelijke vakblad 'Museumpeil'.

4. Beleidsvoornemens 2008 – 2013

4.1. Algemeen

De komende beleidsperiode wil de VZM haar leden stimuleren onderbouwde keuzes te maken om hun deel bij te dragen aan het vertellen en verbeelden van het verhaal van Zeeland.

4.2. Samenwerking en kwaliteitsverbetering

In de vorige beleidsperiode (1991 – 2008) lag de nadruk van de vereniging vooral op het gebied van de **belangenbehartiging**:

Ten tijde van het ontstaan van de Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland heeft de vereniging haar 'fundamenten' opnieuw moeten zoeken. Rond het tot stand komen van de nieuwe beleidsnota van de provincie heeft de vereniging bereikt dat er rekening wordt gehouden met haar mening.

De komende periode kan de vereniging zich meer gaan richten op **samenwerking en kwaliteitsverbetering**.

Om de kwaliteitsbevordering in de musea te verbeteren, is bewustwording van besturen en medewerkers/werknemers/vrijwilligers op de werkvloer noodzakelijk.

In dit kader zal een actievere houding van de leden worden gevraagd: als onderdeel van het lidmaatschap van de vereniging wordt van de musea verwacht dat zij – in ieder geval een jaar lang - actief meedoen in één van drie in te stellen werkgroepen. Men kan er jaarlijks voor

kiezen om van werkgroep te veranderen. Op deze manier kunnen verschillende mensen van een museum om de beurt in een werkgroep participeren waardoor meer mensen worden bereikt en de druk minder hoog wordt. Aan musea met professionele krachten zal worden gevraagd om de leiding van deze werkgroepen op zich te nemen.

Ook het museumconsulentschap zal, indien nodig, werkgroepen ondersteunen.

De eerste taak van de werkgroepen zal zijn het uitwerken van hun taken in een globaal financieel plaatje.

4.3. Werkgroep Collectieve Activiteiten

De komende jaren zullen in Zeeland twee gemeenschappelijke activiteiten worden georganiseerd: Museumweekend (opening van het seizoen) en Museumnacht (afsluiting van het seizoen, zo mogelijk te organiseren binnen de Week van de Geschiedenis). De werkgroep kan fungeren als klankbord, denktank en/of bij een aantal taken gerelateerd aan de praktische uitvoering.

4.4. Werkgroep Promotie en communicatie

4.4.1. Folder

In 2004 heeft de Vereniging voor het eerst een gemeenschappelijke folder uitgebracht. Deze folder is jaarlijks geactualiseerd. Doordat het aantal deelnemers jaarlijks is gegroeid, werd de Vereniging geconfronteerd met een grote kostenstijging die niet meer door de musea gedragen kon worden. Wanneer de folder vervangen zal worden door een nieuwe formule, zal het zoeken naar extra financiële middelen noodzakelijk worden.

4.4.2. Website

De website fungeert momenteel uitsluitend als promotiemiddel. In de komende beleidsperiode zal meer aandacht worden besteed aan een betere interne communicatie, b.v. door uitbreiding van de website en de nieuwsbrief. Ook hier zal een budget voor vastgesteld moeten worden.

4.4.3. Collectieve promotie

Naast het promoten van de afzonderlijke musea door middel van een folder, zou de werkgroep zich kunnen richten op meer uitstraling van gemeenschappelijke activiteiten.

4.5. Werkgroep Beleid

De vereniging zal de komende jaren haar bijdrage leveren aan de implementatie van de provinciale museumnota en het uitwerken van de drie P's: positionering, prioritering en professionalisering, met name op het gebied van de Culturele Biografie van Zeeland, het immaterieel erfgoed of 'social inclusion' en aansluiting bij landelijke thema's door middel van het organiseren van thema bijeenkomsten, redactionele stukken in de nieuwsbrief en het uitnodigen van deskundigen.

In de komende beleidsperiode wil de Vereniging in ieder geval werken aan:

- het gezamenlijk onderschrijven van basisdocumenten voor de museumwereld zoals de Ethische Code voor Musea en de Leidraad voor het Afstoten van Museale Objecten (LAMO)
- afspraken rond onderlinge bruiklenen
- verzamelbeleid van 'jonge objecten'
- publieksregistratie, publieksmonitoring en publieksonderzoek.

5. Lidmaatschap

5.1. Definitie

Lid kunnen worden musea en op een museum gelijkende instelling in de provincie Zeeland. Het begrip museum is moeilijk te definiëren. Als uitgangspunt is de “ICOM definitie” uit 1974 genomen.

Deze definitie luidt als volgt:

“Een museum is een permanente instelling zonder oogmerk op winst, ten dienste van de gemeenschap en haar ontwikkeling, die toegankelijk is voor het publiek en die de materiele getuigenissen van de mens en zijn omgeving verzamelt, bewaart, onderzoekt, tentoonstelt en hierover informatie verstrekt ten behoeven van studie, opvoeding en vrijetijdsbesteding”.

5.2. Toetsingscriteria

Op basis van deze ICOM definitie zijn de volgende toetsingscriteria opgesteld. Om lid te worden van de Vereniging van Zeeuwse Musea moet aan de volgende minimale criteria worden voldaan:

- Er moet sprake zijn van permanente collectie, die op een duurzame wijze wordt gepresenteerd.
- Er moet een waarborg zijn voor continuïteit.
- De collectie moet openbaar toegankelijk zijn.
- Er moet sprake zijn van een duidelijke organisatiestructuur.
- Er moet sprake zijn van een privaat- of publiekrechtelijke organisatie.
- Het museum moet niet gericht zijn op het maken van winst met de bedoeling om een positief saldo aan een privé persoon uit te keren.
- Er moet sprake zijn van (de vorming van) een representatieve collectie.
- Er moet sprake zijn van het behoud van de collectie voor de toekomst.
- Er moet sprake zijn van publieksgerichtheid en kennisoverdracht.
- Er moet sprake zijn van bestudering en/of onderzoek van de collectie.

Enkele punten kunnen gecombineerd/gebundeld worden.

Om een museum te onderscheiden van andere op een museum gelijkende instelling moet een museum voldoen aan alle hierboven genoemde criteria.

5.3. Soorten lidmaatschap

De vereniging kent gewone leden en aspirant-leden. De leden bestaan uit instellingen of organisaties. Als een instelling zich aanmeldt als lid kan het bestuur, na het horen van een toetsingscommissie, zoals omschreven in 5.4, deze instelling als aspirant-lid accepteren. Na besluit van de eerstvolgende ledenvergadering wordt dit aspirant-lidmaatschap omgezet in een gewoon lidmaatschap. Het besluit van de algemene ledenvergadering eindigt het aspirant-lidmaatschap.

In de komende beleidsperiode wil de Vereniging de criteria wijzigen als volgt:

- voorlopige leden: de eerder genoemde aspirant-leden zullen voorlopige leden worden.
- aspirant-leden: een instelling die nog niet volledig voldoet aan de criteria maar bezig is zich te ontwikkelen naar een volwaardig museum krijgt dan de status van aspirant-lid voor een periode van maximum drie jaar, waarna een nieuwe beoordeling plaats vindt.

Alle leden hebben dezelfde rechten en plichten.

5.4. Toelatingsprocedure

Een instelling die lid wil worden moet zich aanmelden bij het secretariaat, die het aan het bestuur voordraagt.

Een toetsingscommissie bestaande uit de regiovertegenwoordiger en de provinciaal museumconsulent als adviseur, zal de aangemelde instelling toetsen aan de hand van de onder 5.2. genoemde criteria.

Het bestuur besluit na schriftelijk en mondeling verslag van de toetsingscommissie of een instelling aan de ledenvergadering wordt voorgedragen als lid.

Een schriftelijk verslag wordt bij de voordracht voorgelegd aan de ledenvergadering.

5.5. Uittredingsprocedure

Een lid kan uittreden, door dit uiterlijk 30 september van het lopend jaar schriftelijk kenbaar te maken bij het secretariaat.

Een lid kan geroyeerd worden indien het niet meer voldoet aan de primaire toetsingscriteria, of het niet voldoet aan haar betalingsverplichtingen en wordt dan officieel op de eerstkomende ledenvergadering ter royering aan de leden voorgelegd. Het geroyeerd lid kan via de algemene ledenvergadering in beroep gaan.

6. Organisatie

6.1. Bestuur

6.1.1. Samenstelling

De vereniging beschikt over een algemeen bestuur. Dit bestuur bestaat uit minimum vijf en maximaal negen leden.

Leden van het bestuur zijn personen die een duidelijke relatie hebben met één van de Zeeuwse musea.

Bestuursleden worden voor een periode van 4 jaar gekozen en zijn twee keer herkiesbaar. De leden worden niet in functie gekozen.

6.1.2. Regiovertegenwoordiging

Het bestuur is zodanig samengesteld, dat alle Zeeuwse regio's vertegenwoordigd zijn. De vereniging hanteert de volgende regio-indeling:

- Schouwen-Duiveland
- Tholen, Sint Philipsland en Zuid- en Noord Beveland
- Walcheren
- Oost Zeeuwsch - Vlaanderen
- West Zeeuwsch - Vlaanderen

De komende beleidsperiode wordt er naar gestreefd om de indeling als volgt te veranderen:

- Schouwen-Duiveland en Tholen
- Zuid- en Noord Beveland
- Walcheren
- Oost en West Zeeuwsch - Vlaanderen

6.1.3. Delegatie en mandaat

De voorzitter, secretaris en penningmeester hebben een gedelegeerde bevoegdheid conform hun taken. Na overleg met de voorzitter geldt dit tevens voor het namens het bestuur ondertekenen van stukken. Deze zullen op de eerstkomende bestuursvergadering ter tafel komen.

Het bestuur heeft tot taak een vacature te signaleren waarna aan de betreffende regio om een voordracht wordt gevraagd. Deze voordracht legt het bestuur voor aan de algemene ledenvergadering die hierover een besluit neemt.

6.1.4. Taakverdeling

voorzitter	leiden van vergaderingen, externe contacten, algemeen beleid, lid van het bestuur van de Stichting Steunfonds voor de Zeeuwse musea
vice-voorzitter	bij afwezigheid van de voorzitter
secretaris	bureauzaken, organisatie verenigingsactiviteiten
penningmeester	financiële zaken,
leden	nader te bepalen activiteit.

6.1.5. Adviseurs

Aan het begin van de beleidsperiode zijn adviseurs van het bestuur de Raad voor Cultuur Zeeland, de Provincie Zeeland en de provinciaal museumconsulent van Zeeland. Advisering is aan wijzigingen toe.

In de komende beleidsperiode zullen alleen wanneer er behoefte aan is, afgevaardigden van andere instellingen worden uitgenodigd om het bestuur te adviseren. Alleen de provinciaal museumconsulent zal vaste adviseur van het bestuur blijven.

De adviseurs hebben geen stemrecht.

6.2. Werkgroepen

Het bestuur heeft de bevoegdheid om werkgroepen in te stellen. Elke werkgroep brengt periodiek schriftelijk of mondeling verslag uit aan het bestuur.

6.3. Communicatie

De vereniging heeft tot taak de communicatie tussen leden onderling en de leden en het bestuur te bevorderen. Zij streeft er ook naar het beeld van de Zeeuwse musea naar buiten toe te verbeteren.

6.3.1. Interne communicatie

De interne communicatie vindt plaats via digitale nieuwsbrieven en door middel van het organiseren van bijeenkomsten. Er wordt gestreefd naar een zo actief mogelijke participatie.

6.3.2. Externe communicatie

De externe communicatie is gericht op gezamenlijke promotie van de leden. Hiervoor wordt jaarlijks een gezamenlijke folder uitgebracht en ondersteunt de vereniging een aantal gezamenlijke evenementen.

7. Het museumconsulentschap.

De provinciaal museumconsulent adviseert het bestuur.

De consulent musea adviseert en ondersteunt de individuele leden.

De Vereniging streeft ernaar om meer inbreng te hebben in de prestatieafspraken tussen de provincie Zeeland en de Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland inzake het museumconsulentschap. Naast het uitvoeren van de Provinciale Museumnota wil de Vereniging ervoor waken dat de museumconsulenten voldoende tijd beschikbaar hebben voor de overige zaken waar musea hun hulp bij nodig hebben.

8. Uitvoering/actiepunten voor de beleidsperiode 2008 – 2013

Wat		Wie	Wanneer
Beleidsplan	Vorbereiding	Bestuur	oktober 2007
	Overleg	ALV	najaarsvergadering 2007
	Vaststelling	ALV	voorjaarsvergadering 2008
Statutenwijziging	voorbereiding	Bestuur	December 2007 (juni 2008)
	overleg	Leden	Voorjaarsvergadering 2008 (najaarsvergadering 2008)
	vaststelling	ALV	Voorjaarsvergadering 2008 (najaarsvergadering 2008)
Nieuwe werkgroepen	Instellen nieuwe werkgroepen uitbreiding werkgroep communicatie	Bestuur ALV	Voorjaarsvergadering 2008
	Begroting		Najaarsvergadering 2008
Werkgroep promotie en communicatie	Uitbrengen nieuwe folder		Jaarlijks in het voorjaar
	Voorstel uitbreiding website		Voorjaar 2008
	Collectieve promotie		
Werkgroep collectieve activiteiten	Ondersteuning Museumweekend en museumnacht		Jaarlijks voor- en najaar
Werkgroep beleid	Onderschrijven Ethische Code voor Musea en de Leidraad voor het Afstoten van Museale Objecten (LAMO)		2009
	afspraken rond onderlinge bruiklenen		
	verzamelbeleid van ‘jonge objecten’		
	publieksregistratie, publieksmonitoring en publieksonderzoek		